

РЕФЕРАТ

Сониц Юлия Святославовна

Деятельность III отделения Собственной его императорского величества канцелярии (1826–1844 гг.)

Ключевые слова: Собственная его императорского величества канцелярия, III отделение, полиция, Корпус жандармов, политический сыск.

Актуальность темы обусловлена отсутствием комплексных исследований по вопросам деятельности III отделения.

Объектом исследования является деятельность III Отделения Собственной его императорского величества канцелярии.

Предметом исследования являются мероприятия по созданию III отделения Собственной его императорского величества канцелярии и корпуса жандармов в Российской империи, формирование аппарата новых государственных учреждений, складывание системы платных и добровольных агентов, использование сотрудниками III Отделения результатов перлюстрации частной корреспонденции.

Методологической основой дипломной работы являются принципы диалектики и историзма, научности и объективности. Они реализуются в комплексном подходе к изучению исторического процесса. Также применяются сравнительно – исторический и системно–структурный методы, выработанные отечественной и зарубежной историографией.

Цель дипломной работы – всесторонне охарактеризовать деятельность III Отделения Собственной его императорского величества канцелярии с 1826 г. по 1844 г., т.е. в тот период когда её возглавлял А.Х. Бенкендорф.

По итогам исследования были сделаны следующие **выводы**. Николай I рассматривал расширение сферы деятельности политической полиции как возможность оперативно реагировать на различные внутривластные вызовы, а также контролировать сами министерства. Исключая любые шаги по привлечению хотя бы части общества к какому бы то ни было участию в политической жизни, император стремился получать достоверную информацию об общественных настроениях. Жандармская и агентурная сеть позволяла правительству постоянно «щупать пульс» общественного мнения и корректировать вектор внутренней политики. Но публичного обсуждения своих действий, а тем более критики, власть не допускала.

Структура и объем дипломной работы. Дипломная работа включает введение, 3 главы, заключение, список источников и литературы, включающий 95 наименований. Объем текста дипломной работы составляет 62 страницы.

РЭФЕРАТ

Соніч Юлія Святаславаўна

Дзейнасць III аддзялення Уласнай яго імператарскай вялікасці канцылярыі (1826-1844 гг.)

Ключавыя словы: Уласная яго імператарскай вялікасці канцылярыя, III аддзяленне, паліцыя, Корпус жандаров, палітычны вышук.

Актуальнасць тэмы абумоўлена адсутнасцю комплексных даследаванняў па пытаннях дзейнасці III аддзялення.

Аб'ектам даследавання з'яўляецца дзейнасць III Аддзялення Уласнай яго імператарскай вялікасці канцылярыі.

Прадметам даследавання з'яўляюцца мерапрыемствы па стварэнні III аддзялення Уласнай яго імператарскай вялікасці канцылярыі і корпуса жандараў ў Расійскай імперыі, фарміраванне апарата новых дзяржаўных устаноў, складанне сістэмы платных і добраахвотных агентаў, выкарыстанне супрацоўнікамі III Аддзялення вынікаў перлюстрацыі прыватнай карэспандэнцыі.

Метадалагічнай асновай дыпломнай працы з'яўляюцца прынцыпы дыялектыкі і гістарызму, навуковасці і аб'ектыўнасці. Яны рэалізуюцца ў комплексным падыходзе да вывучэння гістарычнага працэсу. Таксама ўжываюцца параўнальна - гістарычны і сістэмна-структурны метады, выпрацаваныя айчыннай і замежнай гістарыяграфіяй.

Мэта дыпломнай працы — усебакова ахарактарызаваць дзейнасць III Аддзялення Уласнай яго імператарскай вялікасці канцылярыі з 1826 г. па 1844 г., г.зн. у той перыяд калі яе ўзначальваў А.Х. Бенкендорф.

Па выніках даследавання былі зроблены наступныя **высновы**. Мікалай I разглядаў пашырэнне сферы дзейнасці палітычнай паліцыі як магчымасць аператыўна рэагаваць на розныя ўнутрыпалітычныя выклікі, а таксама кантраляваць самі міністэрства. Выключаючы любыя крокі па прыцягненню хоць бы часткі грамадства да якога б там ні было ўдзелу ў палітычным жыцці, імператар імкнуўся атрымліваць праўдзівую інфармацыю аб грамадскіх настроях. Жандарскі і агентурная сетка дазваляла ўраду пастаянна «мацаць пульс» грамадскай думкі і карэктаваць вектар ўнутранай палітыкі. Але публічнага абмеркавання сваіх дзеянняў, а тым больш крытыкі, улада не дапускала.

Структура і аб'ём дыпломнай працы. Дыпломная праца ўключае ўвядзенне, 3 главы, заключэнне, спіс крыніц і літаратуры, які ўключае 95 найменняў. Аб'ём тэксту дыпломнай працы складае 62 старонкі.

ABSTRACT

Sonich Yuliya Sviatoslavovna

The activities of the 3rd branch of His Own Imperial Majesty's Chancery (1826-1844)

Keywords: His Imperial Majesty's own office, III department, police, Gendarme corps, political investigation.

The relevance of **the topic** is due to the lack of comprehensive research on the activities of the III department.

The object of the study is the activity of the III Division of His Own Imperial Majesty's Chancery.

The subject of the study are measures to create the III branch of His Imperial Majesty's Own Office and the corps of gendarmes in the Russian Empire, the formation of the apparatus of new state institutions, the formation of a system of paid and voluntary agents, and the use of the results of the private correspondence by the staff of the Third Department.

The methodological basis of the thesis is the principles of dialectics and historicism, scientific and objectivity. They are implemented in an integrated approach to the study of the historical process. Also, comparative-historical and system-structural methods developed by domestic and foreign historiography are applied.

The purpose of the thesis is to comprehensively characterize the activities of the III Division of His Own Imperial Majesty's Chancery from 1826 to 1844, i.e. in that period when it was headed by A.Kh. Benckendorff.

Based on **the results of the study**, the following conclusions were drawn. Nicholas I considered expanding the scope of the political police as an opportunity to respond promptly to various domestic political challenges, as well as monitor the ministries themselves. Excluding any steps to attract at least part of the society to any kind of participation in political life, the emperor sought to receive reliable information about public sentiments. The gendarmerie and intelligence network allowed the government to constantly "feel the pulse" of public opinion and adjust the vector of domestic policy. But the authorities did not allow public discussion of their actions, let alone criticism.

The structure and volume of the thesis. Thesis includes introduction, 3 chapters, conclusion, list of sources and literature, including 95 titles. The volume of the thesis is 62 pages.